

SCENE 25 • NUMBER 7

Kaķa noteikumi

Friday, 16:00: cat check. Muris has come to work every day since Wednesday.
Toms has written a notice for the kitchen wall.

119 Words · 5 Exercises · Duration: 15 min.

The first week at work

Latvian

Read & listen online

LEARNING GOAL

I can read a short notice and write a short message to colleagues.

Toms = ■ Lena (Lukas) = ○

Friday afternoon. Toms stands by the office kitchen with a sheet of paper.

■ Piektdiena, sešpadsmit. Kaķa pārbaude.

○ Muris ir te. Kopš trešdienas viņš nāk katru dienu.

■ Viņš nekad nekavē. Atšķirībā no jums.

■ Te ir mans paziņojums. Virtuves sienai.

You read it aloud.

○ Biroja kaķa noteikumi. Viens: Kaķis nāk deviņos. Divi: Kaķis ēd divpadsmitos un piecos.

○ Trīs: Kaķis nesēž uz datoriem. Četri: Kaķiem uz printera nedrīkst sēdēt.

He looks at Muris, who is asleep on the printer.

■ Ceturtais noteikums ir ļoti svarīgs.

○ Cik bieži viņš ēd?

■ Divreiz dienā. Tikai divreiz.

○ Ko viņš dara pēcpusdienā?

■ Guļ. Tāpat kā jūs.

○ Es neguļu! Es strādāju!

■ Tagad uzrakstiet ziņu visiem, lūdzu.

You type the message.

○ Sveiki visiem! Birojā tagad ir kaķis. Izlasiet noteikumus uz virtuves sienas, lūdzu.

■ Labi. Ir arī septītais noteikums.

○ Septītais? Kur ir piektais un sestais?

■ Piektā un sestā vēl nav. Septiņi: Piekdien kaķis sēž manā krēslā.

○ Jūsu krēslā?

Muris is already on his chair. Toms strokes him, carefully, with one finger.

■ Jā. Šodien ir piektdiena.

Vocabulary

DOING THINGS

rakstīt write

SMALL WORDS

bieži often

HERE AND THERE

kopš since

EVERYDAY THINGS

paziņojums notice

ziņa message

DATES AND EVENTS

reize times (three times a day)

pēcpusdiena afternoon

LISTENING & UNDERSTANDING**L1) WHO SAYS IT**

Read the dialogue again. Who says these words? Tick the right person.

1 Piektdiena, sešpadsmit. Kaķa pārbaude.

- ☐ A Toms
- ☐ B Lena

2 Gul. Tāpat kā jūs.

- ☐ A Lena
- ☐ B Toms

L2) WHAT DOES IT MEAN

Tick the right English meaning.

1 Viņš nekad nekavē. Atšķirībā no jums.

- ☐ A Twice a day. Only twice.
- ☐ B Muris is here. He's come every day since Wednesday.
- ☐ C And he's never late. Unlike you.

2 Es neguļu! Es strādāju!

- ☐ A And what does he do in the afternoon?
- ☐ B 'Hello everyone! There's a cat in the office now. Please read the rules on the kitchen wall.'
- ☐ C I don't sleep! I work!

L3) HOW DO YOU SAY IT

Tick the right Latvian sentence.

1 Rule four is very important.

- ☐ A Viņš nekad nekavē. Atšķirībā no jums.
- ☐ B Ceturtais noteikums ir ļoti svarīgs.
- ☐ C Piektdiena, sešpadsmit. Kaķa pārbaude.

2 Good. And there's rule seven too.

- ☐ A Labi. Ir arī septītais noteikums.
- ☐ B Te ir mans paziņojums. Virtuves sienai.
- ☐ C Septītais? Kur ir piektais un sestais?

L4) PUT THE WORDS IN ORDER

Write the words in the right order on the line.

- 1 viņš Cik bieži ēd?

- 2 Šodien piektdiena. ir Jā.

L5) WHAT HAPPENS FIRST

Number the lines in the order they come in the scene.

- ☐ Septītais? Kur ir piektais un sestais?
- ☐ Muris ir te. Kopš trešdienas viņš nāk katru dienu.
- ☐ Ko viņš dara pēcpusdienā?
- ☐ Es negūļu! Es strādāju!
- ☐ Ceturtais noteikums ir ļoti svarīgs.

SCENE 25 • WORDS

Kaķa noteikumi

The cat's rules

4 Exercises • Duration: 10 min.

The first week at work

Latvian

Read & listen online

kopš
since

paziņojums
notice

reize
times (three
times a day)

pēcpusdiena
afternoon

rakstīt
write

ziņa
message

Words

kopš

since

Muris ir te. Kopš trešdienas viņš nāk katru dienu.

paziņojums

notice

Te ir mans paziņojums. Virtuves sienai.

bieži

often

Cik bieži viņš ēd?

reize

times (three times a day)

pēcpusdiena

afternoon

Ko viņš dara pēcpusdienā?

rakstīt

write

ziņa

message

Tagad uzrakstiet ziņu visiem, lūdzu.

VOCABULARY & COMMUNICATION

W1) WHAT DOES IT MEAN?

What does it mean?

1 reize

- ☐ A times (three times a day)
- ☐ B February
- ☐ C job

2 rakstīt

- ☐ A good
- ☐ B printer
- ☐ C write

3 kopš

- ☐ A father
- ☐ B since
- ☐ C thank you

4 ziņa

- ☐ A every
- ☐ B under
- ☐ C message

5 bieži

- ☐ A shop
- ☐ B often
- ☐ C thank you

6 pēcpusdiena

- ☐ A understand
- ☐ B when (at the time that: when it rains)
- ☐ C afternoon

W2) COMPLETE THE CONVERSATION

Fill the gaps with the words from the box.

Piektdiena Viņš Muris Te

_____, sešpadsmit. Kaķa pārbaude.

Meaning: Friday, sixteen hundred. Cat check.

Muris Te Viņš Piektdiena

_____ ir te. Kopš trešdienas viņš nāk katru dienu.

Meaning: Muris is here. He's come every day since Wednesday.

Piektdiena Te Muris Viņš

_____ nekad nekavē. Atšķirībā no jums.

Meaning: And he's never late. Unlike you.

Te Muris Viņš Piekdiena

_____ ir mans paziņojums. Virtuves sienai.

Meaning: Here's my notice. For the kitchen wall.

Viņš Piekdiena Biroja Muris

_____ kaķa noteikumi. Viens: Kaķis nāk deviņos. Divi: Kaķis

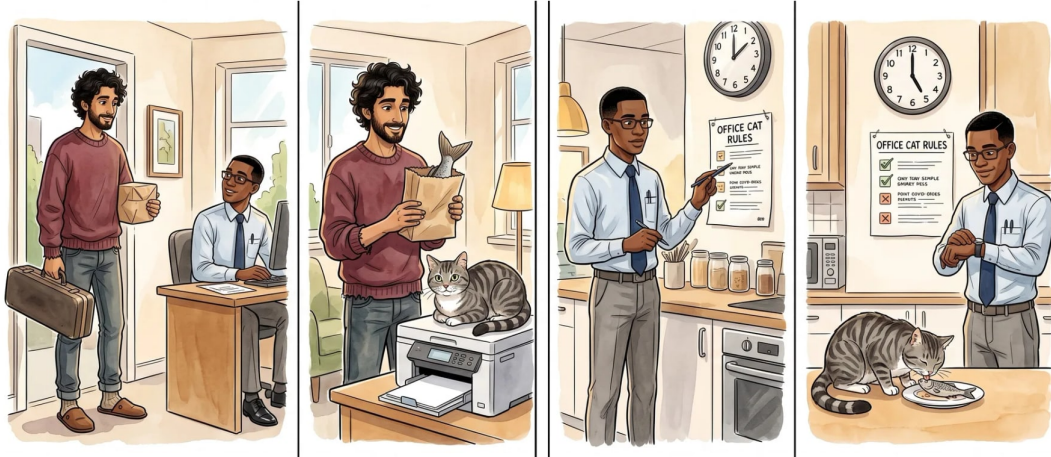
ēd divpadsmitos un piecos.

Meaning: 'Rules for the office cat. One: the cat comes at nine.

Two: the cat eats at twelve and at five.'

W3) GOOD DAY. ARE YOU OUR GUEST?

Fill the speech bubbles.

piecos pieci Murim viesis

Toms: Labdien. Vai jūs esat mūsu _____?

Jānis: Jā! Es esmu Jānis no septītās mājas. Zivis _____.

Toms: Otrais noteikums: Kaķis ēd divpadsmitos un _____.

Jānis: Pareizi! Tagad jau ir _____.

Meaning: 1. Good day. Are you our guest?

2. Yes! I'm Jānis, from number 7. This is fish for Muris.

3. Rule two: the cat eats at twelve and at five.

4. Right! And now it's already five.

W4) CONNECT THE MESSAGES AND MEANINGS

Match the pairs.

① Piekdiena,
sešpadsmit. Kaķa
pārbaude.	⑤ Friday, sixteen hundred. Cat
check.
② Te ir mans
paziņojums.
Virtuves sienai.	⑥ Muris is here. He's come every
day since Wednesday.
③ Viņš nekad nekavē.
Atšķirībā no jums.	⑦ 'Rules for the office cat. One:
the cat comes at nine. Two: the
cat eats at twelve and at five.'
④ Muris ir te. Kopš
trešdienas viņš nāk
katru dienu.	⑧ Here's my notice. For the
kitchen wall.
⑤ Biroja kaķa
noteikumi. Viens:
Kaķis nāk deviņos.
Divi: Kaķis ēd
divpadsmitos un
piecos.	⑨ And he's never late. Unlike you.

SCENE 25 • GRAMMAR

Nāc, nāciet

Instructions and house rules

6 Exercises • Duration: 20 min.

The first week at work

Latvian

Read & listen online

Instructions and house rules

An imperative gives a request or instruction. Familiar singular you often uses the present second-person form: **nāc, lasi, spēlē**. Polite or plural you adds **-iet: nāciet, lasiet, spēlējiet**.

Some short verbs change the stem: **iet → ej, ejiet, ņemt → ņem, ņemiet, dot → dod, dodiet**. Reflexive forms are **celies, celieties** and **skaties, skatieties**.

Negative instructions add **ne-: nenāc, nenāciet**. For a joint invitation use the plural present as a conversational suggestion, **ejam**, let's go, or the future **iesim**, explained as a useful chunk here. Third-person wishes use **lai: lai nāk**.

Form	Example	Meaning
Nāc	Nāc, Elīna!	Come, Elīna, familiar!
Nāciet	Nāciet, lūdzu.	Come, polite, please.
Lasi	Lasi, Elīna!	Read, Elīna, familiar!
Lasiet	Lasiet, lūdzu.	Read, polite, please.
Ņem	Ņem, Muri!	Take it, Muris, familiar!
Ņemiet	Ņemiet, lūdzu.	Take it, polite, please.
Nenāc	Nenāc, Muri!	Do not come, Muris, familiar!
Nenāciet	Nenāciet, lūdzu.	Do not come, polite, please.

Nāc, Elīna!

Come, Elīna, familiar!

Nāciet, lūdzu.

Come, polite, please.

Lasi, Elīna!

Read, Elīna, familiar!

Lasiet, lūdzu.

Read, polite, please.

Ņem, Muri!

Take it, Muris, familiar!

Ņemiet, lūdzu.

Take it, polite, please.

Nenāc, Muri!

Do not come, Muris, familiar!

Nenāciet, lūdzu.

Do not come, polite, please.

GRAMMAR**G1) NOTICE THE USEFUL PATTERN**

Underline the form practised in this unit.

1 Nāc, Elīna!

Meaning: Come, Elīna, familiar!

2 Nāciet, lūdzu.

Meaning: Come, polite, please.

3 Lasī, Elīna!

Meaning: Read, Elīna, familiar!

4 Lasiet, lūdzu.

Meaning: Read, polite, please.

G2) CHOOSE THE FORM

Use the English meaning and the pattern in this unit.

1 _____, Elīna!

- ☐ A Nāc
- ☐ B Nākam
- ☐ C Nāciet

Meaning: Come, Elīna, familiar!

2 _____, lūdzu.

- ☐ A Nāciet
- ☐ B Nākam
- ☐ C Nāc

Meaning: Come, polite, please.

3 _____, Elīna!

- ☐ A Lasām
- ☐ B Lasi
- ☐ C Lasiet

Meaning: Read, Elīna, familiar!

4 _____, lūdzu.

- ☐ A Lasi
- ☐ B Lasām
- ☐ C Lasiet

Meaning: Read, polite, please.

5 _____, Muri!

- ☐ A Ņemiet
- ☐ B Ņem
- ☐ C Ņemam

Meaning: Take it, Muris, familiar!

6 _____, lūdzu.

- ☐ A Ņemam
- ☐ B Ņemiet
- ☐ C Ņem

Meaning: Take it, polite, please.

7 _____, Muri!

- ☐ A Nāciet
- ☐ B Nāc
- ☐ C Nenāc

Meaning: Do not come, Muris, familiar!

8 _____, lūdzu.

- ☐ A Nenākam
- ☐ B Nāciet
- ☐ C Nenāciet

Meaning: Do not come, polite, please.

G3) COMPLETE THE MESSAGES

Fill the gaps with the words from the box.

Lasi Lasiet

_____, Elīna!

Meaning: Read, Elīna, familiar!

Lasiet Lasi

_____, lūdzu.

Meaning: Read, polite, please.

Ņem Ņemiet

_____, Muri!

Meaning: Take it, Muris, familiar!

Ņemiet Ņem

_____, lūdzu.

Meaning: Take it, polite, please.

Nenāc Nāc

_____, Muri!

Meaning: Do not come, Muris, familiar!

Nenāciet Nāciet

_____, lūdzu.

Meaning: Do not come, polite, please.

G4) BUILD A SENTENCE

Put the words in order.

1 Tagad Elīna. Nāc,

Meaning: Now: Come, Elīna, familiar!

2 lūdzu. Tagad Nāciet,

Meaning: Now: Come, polite, please.

3 Lasi, Tagad Elīna.

Meaning: Now: Read, Elīna, familiar!

4 lūdzu. Tagad Lasiet,

Meaning: Now: Read, polite, please.

G5) WHAT WOULD YOU SAY?

Choose the right words for the situation.

1 **Come, Elīna, familiar! You say:**

- ☐ A Nāc, Elīna!
- ☐ B Nāciet, Elīna!

2 Come, polite, please. You say:

- ☐ A Nāc, lūdzu.
- ☐ B Nāciet, lūdzu.

3 Read, Elīna, familiar! You say:

- ☐ A Lasi, Elīna!
- ☐ B Lasiet, Elīna!

4 Read, polite, please. You say:

- ☐ A Lasiet, lūdzu.
- ☐ B Lasi, lūdzu.

G6) CONNECT MESSAGES AND MEANINGS

Match the pairs.

① Ļemiet, lūdzu.	Ⓐ Do not come, polite, please.
② Nāc, Elīna!	Ⓑ Do not come, Muris, familiar!
③ Lasiet, lūdzu.	Ⓒ Take it, Muris, familiar!
④ Nāciet, lūdzu.	Ⓓ Come, polite, please.
⑤ Ļem, Muri!	Ⓔ Come, Elīna, familiar!
⑥ Nenāc, Muri!	Ⓕ Read, polite, please.
⑦ Lasi, Elīna!	Ⓖ Read, Elīna, familiar!
⑧ Nenāciet, lūdzu.	Ⓗ Take it, polite, please.